

Med anledning häraf tillåta vi oss hemställa,

att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning beträffande inrättande af inlåningsrörelse vid riksbanken och dess afdelningskontor samt framläggande för Riksdagen af det förslag, hvartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 25 januari 1909.

Alfr. Lundgren.

Johan Forssell.

N:o 61.

Af herr **Lundgren**, om höjd pension åt förre vaktkonstapeln
Johan August Winberg.

Den 1 april 1858 antogs Johan August Winberg till vaktkonstapel vid straffängelset å Varbergs f. d. fästning. När i början af 1880-talet nämnda straffängelse indrogs, var det flera vaktkonstaplar därstädes, som på grund af »ålder samt kroniska sjukdomar och krämpor endast förmådde att med lättare arbete i någon ringa mån bidraga till sitt uppehälle, men vore oanvändbara till det slags tjänstgöring, som tillkomme vaktkonstapel för fångar» (se statsutskottets vid 1886 års Riksdag utlåtande n:o 13, sid. 8) och fördenskull icke ansågos böra anställas vid någon annan fångvårdsanstalt. Det må nämnas, att deras tjänstgöring varit i ovanligt hög grad ansträngande för hälsa och krafter, bland annat därför att fångarne användes såväl vinter som sommar till arbete i de invid hafvet belägna stenbrotten, då väl fångarne kunde bereda sig skydd mot storm och oväder, men icke vaktkonstaplarna, hvilka för att kunna öfverskåda ett så stort område som möjligt måste postera på höga trästaket, som omgärdade stenbrotten.

De tre äldste i tjänsten erhöilo på Kungl. Maj:ts framställning vid 1885 års riksdag pension å allmänna indragningsstaten till belopp af 320 kronor om året hvardera.

För Winberg jämte fyra andra vaktkonstaplar med något kortare tjänstetid än de tre förstnämnde hade vid 1886 års riksdag Kungl. Maj:t föreslagit å nionde hufvudtiteln en årlig pension af 300 kronor hvardera. Statsutskottet hade i sitt utlåtande n:o 13, sid. 9, nedsatt beloppet till 240 kronor, och detta blef af Riksdagen beviljadt.

Sedan Varbergs f. d. fästning den 17 september 1884 öfverlämnats till arméförvaltningen för att användas till station för arméns disciplin-kompani, erhöilo de fem sistnämnda vaktkonstaplarna anställning därstädes. Fyra af dem slutade inom kort denna tjänstgöring; men oaktadt aflönningen var knapp eller högst 30 kronor i månaden, stannade Winberg likväl kvar hela tiden till år 1897, då disciplinkompaniet indrogs, enär han hyste den förhoppning, hvilken äfven lär förespeglats honom, att han sedermera skulle kunna erhålla något högre pension. Detta har emellertid icke inträffat, ehuru tolf år förflutit sedan hans tjänstgöring upphörde.

Winberg har varit i statens tjänst å Varbergs fästning oafbrutet från den 1 april 1858 till den 1 september 1897 eller nära 40 år: först vid fångvården från den 1 april 1858 till juli 1881, då straffängelset indrogs, därefter med en lön af 25 kronor i månaden såsom portvakt å fästningen med skyldighet att tillse och vårda statens egendom, och sedan vid disciplinkompaniet från den 9 maj 1885 till den 1 september 1897, då disciplinkompaniet indrogs. Han har alltså varit i statens tjänst vida längre än någon af de tre numera afidne vaktkonstaplar, som Riksdagen enligt ofvanstående på sin tid tillerkände en pension af 320 kronor.

Winberg, som fortfarande är boende i Varberg och som nästkommande 21 april fyller 76 år, har en likaledes åldrig hustru samt är själf mycket sjuklig och behöfvande, blind på ena ögat, behäftad med kronisk åkomma samt lidande men af under fångbevakningen erhållen kroppslig skada.

På 28:e sidan i andra hufvudtiteln för år 1907 återgifves ett yttrande af fångvårdsstyrelsen angående förslaget om 800 kronor i pension för vaktkonstaplar, så lydande: Att tillerkänna en f. d. vaktkonstapel, som har hustru och kanske ännu oförsörjda barn ett belopp af 800 kronor för år anser styrelsen ej vara mer än hvad han för sin yttersta nödtorft behöfver och samhället såsom en pliktuppfyllelse åligger.

Med den lilla tillökning i pensionen för den gamle f. d. vaktkonstapel Winberg, med sin gamla hustru, som i motion förra året föreslogs, hade

han sammanlagdt erhållit jämnt hälften af ofvannämnda pensionsbelopp, som Riksdagen 1907 bestämde för f. d. vaktkonstaplar vid fångvården.

Då det sagts, att motionen sannolikt blifvit bifallen, om votering begärts, och då jag anser den vara högeligen behjärtansvärd, så vågar jag i år förnya densamma, endast med den förändring, att den lilla höjningen i pensionsbeloppet för denne gamle och sjuklige man måtte få beräknas från innevarande års början.

Jag tillåter mig alltså hemställa,

att Riksdagen måtte besluta att för nämnde f. d. vaktkonstapel Johan August Winberg höja pensionen från 240 kronor till det belopp hvar och en af de tre äldste vaktkonstaplarne vid ofvannämnda straffängelse uppburit eller 320 kronor, jämte ett i betraktande af nuvarande höga lefnadskostnader skäligt tillägg af 80 kronor, eller tillsamman 400 kronor om året, och att detta belopp finge beräknas från början af innevarande år.

Stockholm den 26 januari 1909.

Alfr. Lundgren.

N:o 62.

Af herr **Lundgren**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående skyldighet för bank att, då lån utlämnas, därom underrätta dem, som äro betalningsskyldige för lånet.

De växelförfalskningar, som gång efter annan förekomma i vårt land, torde göra det nödvändigt, att Riksdagen vidtager åtgärder, som kunna i möjligaste mån förebygga dylika brottsliga handlingar. Det enklaste sättet